

Jens Otto Krag's nytårstale

Taler

Jens Otto Krag
Statsminister

Dato

1. januar 1966

Sted

Radio- og tv-transmitteret

Må jeg begynde med at ønske alle lyttere og seere et Godt Nytår!

I dag er vi begyndt på 1966 og føler vist alle noget højtideligt ved at gå ind i et nyt år.

Da vi i går stod på tærsklen mellem det gamle og det ny, fyldte mange tanker vore sind. Forventning og bekymring over det ny, der skal komme, og taknemmelighed eller måske sorg over det forbigangne.

Men lad nu det gamle år ligge. Det er det nye, det drejer sig om.

Jeg er blevet spurgt om, hvad der var mit største ønske for det nye år - og har uden tøven svaret: Fred i Vietnam. Branden i Vietnam må slukkes. Krigen må standses, fordi død og lidelse dagligt tilføjes uskyldige mennesker, fordi et land langsomt men sikkert lægges øde, og fordi denne krig i dag er den alvorligste hindring for international afspænding.

Vi ved, at mange kræfter er i gang for at finde en vej, vi ved også, at USA er parat til at indgå i forhandlinger om fred og om en politisk løsning på de problemer, som ligger bag krigen. Jeg nægter at tro, at nogen ansvarlig politiker, der har krigshandlingerne på nært hold, i sit hjerte kan andet end at hilse forhandlingstanken velkommen.

Sætter man sig ind i de vilkår, som nævnes af de krigsførende parter for en løsning, vil man finde, at alle er enige om, at grundlaget må være Geneve-aftalerne af 1954. Hvorledes man skal komme i gang med forhandlinger om fornyet anvendelse af aftalerne, er et andet spørgsmål. Vi har tidligere fra dansk side peget på, at den to-trins-løsning, som blev anvendt i den indisk-pakistanske konflikt, nemlig først våbenstilstand og derefter politiske forhandlinger, muligt kunne tjene som mønster i Vietnam-sagen.

Et vist fælles grundlag eksisterer altså. Hvem har nu kompetence til at beskæftige sig med Geneve-aftalernes overholdelse. Det har England og Sovjetunionen, som i fællesskab varetog formand skabet for Geneve-konferencen i 1954. Vi stoler på, at disse to lande er sig deres særlige ansvar bevidst og nøje følger udviklingen, således at ingen mulighed for en genindkaldelse af konferencen eller for indledende skridt hertil går tabt. Vor indflydelse er kun beskednen, men kunne vi - måske sammen med andre nordiske lande - rette denne appel til regeringerne i London og Moskva om på det rette tidspunkt at genindkalde Geneve-konferencen om Vietnams fred og fremtid, da synes jeg, vi bør gøre det.

Må jeg vende mig til et andet spørgsmål, som jeg ved har optaget sindene, ikke mindst hos de hundredtusinder af fjernseere, der har fulgt Chr. Kryger's

udsendelsesrække: Grønland. Først en tak til Chr. Kryger for hans realistiske reportage. Den var i ordets bedste forstand social, og det betyder i min opfattelse, at den var god.

Den viste mangler - fejl - viste, at der i dette enorme og tyndt befolkede område træffes dispositioner, der næsten uundgåeligt harmonerer dårligt med hinanden.

Men den viste også, at der er mange ting i gang på skoleområdet, i industrien, sundhedsmæssigt og boligmæssigt.

Vi - delvis forkælede syddanskere - har meget at blive chokeret over vedrørende tilstandene i Grønland. Men vi har også meget at glædes over - som er velorganiseret, og som de danske skatteydere har betalt. Man skal forstå, at klima og jordbundsforhold giver vanskelige forudsætninger. Bygge- og anlægsarbejder er ofte begrænset til få måneder af året. Alle kræfter sættes ind på at udbedre mangler og sætte fart i fremskridtet.

Grønlandsministeren har bedt mig meddele, at i industribyen Christianshåb, hvor sygehuset er et lille og utilstrækkeligt træhus, vil der i de kommende måneder blive påbegyndt et moderne sygehus til en samlet byggesum på 6 mill.kr. De forberedende arbejder er ved at være fuldførte. Og denne gang bliver arbejdet ikke udskudt.

Og så tilbage til vor del af riget. Hvad bliver det største problem, vi skal baksæ med i det nye år?

Ja, valutaen har jo allerede rettet sig en del, udenrigshandelen viser en bedre balance, og produktionen er gået op. Det er inflationen, der fortsat må bekymre os. Og kreditstramningen. Men jeg har med glæde set, at man nu fra flere sider vil medvirke til en løsning af boligproblemet, der rummer så mange menneskeligt uretfærdige virkninger.

Ja, det ville virkelig blive en gave, hvis vi straks i begyndelsen af det nye år kunne blive enige om en løsning - eller i det mindste en overenskomst om principperne for en løsning af boligspørgsmålet. Der skal lyde et velkommen til dem, der vil være med - alt under forudsætning af, at det bliver en socialt betonet ordning. Alene at sætte lejerne i vejret for dem, der bor i gamle lejligheder - uanset om de har en stor børneflokk, er gamle, syge eller dårligt stillede - er selvfølgelig ikke at løse boligproblemet. Dertil kræves meget mere.

For det første: Der skal bygges et stort antal nye boliger. Dette byggeri må ikke sættes i stå af kreditrationering eller høj rente.

For det andet: Prisen på de nye boliger må ikke være højere, end at almindelige mennesker har råd til at bo i dem. Det gælder unge, som stifter hjem, og det gælder familier med børn.

For det tredje: Så længe der ikke er et udbud af boliger stort nok til, at den boligsøgende har noget at vælge imellem - og kan vælge mellem en gammel eller en ny lejlighed efter sit personlige ønske - så længe må loven fortsat beskytte lejereren mod opsigelse og udnyttelse.

Boligproblemet er ikke bare et stykke koldt nationaløkonomi. Det er et socialt, et menneskeligt og et familiemæssigt problem. Jeg håber, vi kan enes om en løsning ad disse linier. Så vil de mange timer ved forhandlingsbordet i det nye år ikke være spildt.

Til slut sagen om Tina. Bortførelsen af den kun godt 2 måneder gamle lille pige Tina, har kastet en sort skygge over årets sidste uger.

Jeg er sikker på, at hele landet deler de hårdt ramte forældres dybe sorg og bekymring, ligesom vi alle vil dele deres glæde, hvis det lykkelige sker, at Tina kommer uskadt tilbage.

Skulle den person, der har tilegnet sig Tina, høre mig nu, vil jeg indtrængende henstille, at barnet nu leveres tilbage.

Der kan ikke gives frit lejde. Det må imidlertid formodes, at den, der har bortført den lille pige, er et sygt menneske, og er det tilfældet, kan jeg efter aftale

med justitsministeren sige, at et sygt menneske uden frygt kan henvende sig til politiet og aflevere barnet, idet straffeloven er således indrettet, at der ikke bliver tale om at straffe en syg, men alene om at finde en passende form for lægelig behandling af den pågældende.

For det tilfælde at bortføreren alligevel ikke ønsker at gå til politiet, har jeg aftalt med folketingets ombudsmand, professor Stephan Hurwitz, at han på sin private telefon Gentofte 2882 i aften og i morgen vil modtage oplysning om, hvor og hvornår Tina kan afhentes.

Hører den ukendte kvinde mig nu, vil jeg sige dirkete til hende:

Lad Tina så snart som muligt komme tilbage til sine forældre. De får ikke fred i deres sind, før De har afleveret Tina.

Kilde

Melbin, E.F. & Melbin, F.-M.S. (2011) Nu gælder det Danmark! Statsministrenes nytårstaler (1. udg.) København: Lindhardt og Ringhof Forlag

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Nytårstale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jens-otto-krags-nytaarstale-1966>